نگاه

دفاع مقدس و لزوم سیاست شمول‌گرا

اسماعیل غلامی‌پور . پژوهشگر اجتماعی

● دفاع از وطن، مترادف با دفاع از جان و مال و ارزش‌های مادی و معنوی یک کشور است و در همه فرهنگ‌ها و جوامع، امری ارزشمند بوده تا جایی که جایگاه تقدس می‌یابد. در ایران نیز رزمندگان دفاع مقدس، هشت سال برای حفظ امنیت و انسجام ملی و ارزش‌های مادی و معنوی کشور عزیز ایران مبارزه کردند. امروزه بعد از گذشت ۲۵ سال از این دفاع تاریخی، یکی از پرسش‌های اساسی که باید به آن پاسخ گفت این است که سیاست فرهنگی کشور باید چگونه باشد تا دفاع مقدس و شهیدان و جانبازان عزیز، همچنان به‌عنوان نماد همبستگی و انسجام ملی حتی برای نسل‌های آینده حفظ شوند؟ پیش‌فرض این پرسش آن است که نوعی از سیاست فرهنگی درباره دفاع مقدس که بی‌توجه به تغییرات اجتماعی و فرهنگی و تنوعات رشدیافته در جامعه است (سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر) می‌تواند کارکرد هویت‌بخش و انسجام‌آفرین دفاع مقدس را تضعیف کند.

درواقع با توجه به تغییرات فرهنگی و اجتماعی پس از جنگ تا امروز، ما با جامعه‌ای متفاوت و با تنوعات بسیار بیشتری، نسبت به زمان جنگ، ازلحاظ اجتماعی و فرهنگی روبه‌رو هستیم. سبک‌های مختلف پوشش، زندگی، روابط اجتماعی و به‌طورکلی رفتارهای فرهنگی و اجتماعی متنوعی در جامعه وجود دارند. مدعای اول من این است که با توجه به این تنوعات فرهنگی و اجتماعی، سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر درباره دفاع مقدس، باعث ایجاد اختلال در همبستگی ملی می‌شود. سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر مدعی است که الگوی رفتار فرهنگی و اجتماعی فقط به یک شکل است که دفاع مقدس برای دفاع از آن بوده است و اگر امروزه کسی برخلاف آن الگوها زندگی کند، از ارزش‌های دفاع مقدس فاصله گرفته است. بنابراین سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر، طردگرا نیز است به این معنی که دفاع مقدس و شهیدان را که باید از ارزش‌های عمومی جامعه‌ای متنوع باشد، به‌گونه‌ای تعریف می‌کند که فقط به بخشی از جامعه تعلق داشته باشد. در این رویکرد به سیاست فرهنگی و رسانه‌ای، پرسش‌های بی‌شماری بی‌پاسخ می‌مانند؛ مثلا نسل جوانی که سبک زندگی مدرنی دارد و لزوما از تمامیت الگوهای ترویجی رسانه‌ها و نهادهای فرهنگی تبعیت نمی‌کند، رابطه خود را با دفاع مقدس و نمادهای برجسته آن (شهیدان و جانبازان) چگونه تجربه می‌کند؟ همچنین قشری از جامعه که هویتش الزاما دال مرکزی نداشته و دال‌های مختلفی آن را تشکیل می‌دهند (هویت چندگانه با عناصر مختلف: مدرن‌بودن، ایرانی‌بودن و عناصر قومیتی، زبانی، مذهبی و...) در این سیاست فرهنگی کجا قرار می‌گیرند؟ کسانی که برای تشییع جنازه مرحوم پاشایی، خواننده پاپ آمدند، بسیاری از آنها برای تشییع جنازه شهدای غواص نیز حضور پرشوری داشته‌اند. اما بسیاری یا تعداد قابل توجهی از مردمی که در تشییع جنازه شهیدان دفاع مقدس حضور دارند، سبک‌های زندگی متنوعی دارند و شهیدان را از ارزش‌های عمومی جامعه می‌دانند و نه ارزش‌های بخشی از جامعه با یک شکل مشخص از الگوی فرهنگی و اجتماعی. این در حالی است که سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر درباره دفاع مقدس، این اقشار اجتماعی را به بیرون از چارچوب ارزش‌ها هُل می‌دهد. به‌همین‌دلیل نیز بخشی از نسل جوانی که جنگ را نیز به‌طور مستقیم تجربه نکرده‌اند و همچنین بخشی از جامعه که سبک‌های زندگی متفاوت و متنوعی دارند، بین ارزش‌های روزمره خود و دفاع مقدس بدانگونه که سیاست فرهنگی یک‌سویه‌نگر ترویج می‌کند، تعارض می‌یابند و بنابراین احساس همدلی و وحدت مؤثری ندارند.

مدعای دوم من این است که با توجه به تنوعات سیاسی و وجود جریانات مختلف سیاسی با علایق و ارزش‌های مختلف در جامعه سیاسی امروز ایران، سوءاستفاده سیاسی از دفاع مقدس و شهیدان و جانبازان عزیز به این معنی که یک جریان سیاسی خود را حامل ارزش‌های دفاع مقدس بداند و بقیه جریانات را از آن دور بداند، انحصاری‌کردن و خصوصی‌کردن ارزش‌هایی است که باید عمومی بوده و باعث وحدت و انسجام ملی باشند، نه باعث ایجاد شکاف در جامعه. سوءاستفاده جناحی از دفاع مقدس و خصوصی‌کردن آن می‌تواند به دفاع مقدس به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عناصر هویت‌بخش و انسجام‌بخش تاریخ کشور ایران ضربه بزند.

زمان آن فرا رسیده است که سیاست فرهنگی و رسانه‌ای و همچنین جامعه سیاسی کشور، با ارزش‌هایی که از دل تاریخ مقاومت همه ایرانیان برآمده و حاصل تلاش و خون‌فشانی همه اقشار اجتماعی، فرهنگی، قومی و مذهبی و... کشور عزیز ایران است، دیدگاهی «شمول‌گرا» داشته باشند. با این رویکرد است که دفاع مقدس برای همیشه، عاملی وحدت‌بخش و انسجام‌آفرین برای همه اقشار و گروه‌ها و نسل‌ها خواهد ماند.

زنجانی خطاب به وکیل وزارت نفت:

شک نکنید همه می‌خندیم

جلسه بعدی دادگاه؛ ۹ آبان

عکس: علی حدادی، میزان

مسعود کاظمی: سومین جلسه دادگاه رسیدگی به پرونده بابک زنجانی و معاونانش در شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران، در حالی به اتمام رسید که قرائت کیفرخواست متهمان با درخواست مصادره تمامی اموال و محکومیت آنها از سوی دادستانی پایان یافت و قاضی صلواتی با تقاضای استمهال وکلای متهم نفتی موافقت کرد. به‌این‌ترتیب جلسه بعدی دادگاه برای دفاع متهمان ساعت ۸:۳۰ صبح روز ۹ آبان برگزار می‌شود.

شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب/ ۸:۴۰

بابک زنجانی به‌همراه «م.ش» و «ح.ف.ه» وارد دادگاه می‌شوند. دیگر دیدن لباس زندان بر تن زنجانی چندان عجیب نیست. او لباس‌های گران‌قیمت خود را بر تن ندارد و به‌جای دوستان، معاونان و مشاوران سابق، مأموران زندان در معیتش هستند. در ۲۲ ماه گذشته، تنها تصاویری از زنجانی منتشر می‌شد که او را در دوران امپراتوری مالی‌اش نشان می‌داد. اولین روز دادگاه که او با لباس راه‌راه آبی‌رنگ زندان دیده شد، کمی غریبه می‌نمود، اما انگار، هم او و هم ما به هیبت جدیدش عادت کردیم. بابک زنجانی روز سوم دادگاه نسبت به روز اول راحت‌تر و سرحال‌تر بود؛ شوخی می‌کرد و می‌خندید. حتی گاهی میان سخن نماینده دادستان کلماتی زیر لب می‌گفت. البته ابایی هم نداشت که صدایش را بشنوند. همین امر باعث شد در چند نوبت قاضی صلواتی به او تذکر دهد. گاهی در حین قرائت کیفرخواست سر خود را به سمت دو متهم دیگر گرفته و خنده‌ای سر می‌داد. انگار هم متعجب بود و هم مطمئن از اینکه در برابر اتهامات دفاع جانانه‌ای خواهد کرد. در بدو ورود به دادگاه با یکی از وکلای حاضر در جلسه سلام و احوالپرسی کرد؛ وکیل به او گفت امیدوارم بعد از پایان دادگاه، هم تو همچنان بخندی و هم مردم. زنجانی پاسخ داد همه می‌خندیم، شک نکنید. این جمله را گفت و نشست. زنجانی کیف سیاه‌رنگی به‌همراه داشت که گاه مانند دانش‌آموزانی که به مدرسه می‌روند، تغذیه خود را از آن درمی‌آورد و می‌خورد. در طول جلسه دادگاه، دو متهم دیگر به‌صورت مداوم در حال نوشتن کیفرخواستی بودند که نماینده دادستان قرائت می‌کرد، اما زنجانی که لزومی برای این کار حس نکرده بود به دقت گوش می‌داد. واکنش‌های او در حین شنیدن گزارش بسیار جالب بود؛ گاهی خنده، گاه تعجب، گاه بهت و گاه رضایت. دو خواهرش در جلسه دادگاه حضور داشتند، اما غیبت پدر و مادرش کمی عجیب بود. گفته می‌شود آنان خارج از کشور هستند، اما رسول کوهپایه، وکیل زنجانی، در گفت‌وگو با «شرق» گفته بود آنان در این ۲۲ ماه با زنجانی در زندان اوین دیدار کرده‌اند. سالن برگزاری دادگاه حدود ۸۰ صندلی داشت که تقریبا نیمی از آن خالی بود و خبرنگاران می‌توانستند هرکدام را می‌خواهند انتخاب کنند؛ البته دو ردیف اول مخصوص مأموران همراه زنجانی بود. در ردیف سوم نشستم تا عکس‌العمل‌های زنجانی و دیگر متهمان را به دقت رصد کنم. همین حُسن همجواری نسبی باعث شد کلماتی زیرلبی از او بشنوم که شاید دیگران نشنیده باشند.

متهم عملیات بانک مالزی را از تهران انجام می‌داد

سومین جلسه دادگاه با تلاوت آیاتی از قرآن کریم آغاز شد و قاضی صلواتی قبل از شروع سخنان نماینده دادستان تهران برای قرائت کیفرخواست گفت: «با توجه به اینکه روز گذشته وکلای خارجی متهم با ارائه پیش‌نویس ضمانت‌نامه بدون قید و شرط آمادگی خود برای پرداخت بدهی شرکت «HK» را اعلام کرده بودند در روز جاری مدیرکل امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران نیز اعلام کرده تلاش می‌شود با همکاری وکلای متهم بدهی‌ها به بیت‌المال بازگردانده شود. نجفی، نماینده دادستان تهران، در ادامه قرائت کیفرخواست مطالبی را درباره تأسیس بانک‌های FIB و کنت تاجیکستان، نحوه زمینه‌سازی و ارز از بانک‌ها، حواله‌های انجام‌شده برای پیمانکاران نفتی و مبادلات شرکت‌های نفتی بیان کرد. او ادامه داد: «زنجانی با استقرار یک سیستم ریموت در تهران، همه عملیات‌های مربوط به بانک FIB مالزی را در دفتر تهران انجام می‌داده و تنظیم اسناد و عملیات بانکی صرفا با دستور زنجانی بوده است. همه اعمال متقلبانه در بستر بانک FIB انجام شده است».

خنده‌های متهم

نماینده مدعی‌العموم ادامه داد: «نتایج تحقیقات نشان می‌دهد متهم درصدد بوده است با جعل پیام و حواله استفاده از منابع مجهول بتواند از مؤسسات اعتباری اسناد بهادار یا ضمانت‌نامه دریافت و آن را به شرکت «HK» بدهد. موضوع جعلی‌بودن این حواله‌ها توسط کارشناسان بانک مرکزی تأیید شده است. زنجانی همچنین در ایمیلی به کارمندان یکی از شرکت‌های خود اعلام می‌کند دریافت بانک از یک بانک معتبر در سابقه را در یکی از بانک‌های خود ثبت کند، اما با توجه به اینکه با یک استعلام ساده می‌توان به جعلی‌بودن این ثبت سابقه پی برد، متهم به خلق شخص مجهول روی می‌آورد و ساخت یک شرکت مجهول (یوروسف که نامی شبیه یونیسف دارد و مثلا اقدام به انجام امور خیرخواهانه می‌کرده است) را در دستورکار خود قرار می‌دهد و همچنین مهری به اسم این شخص طراحی کرده و قراردادی جعلی منعقد می‌کند و بیش از هشت میلیارد یورو با این محوریت جعلی نزد یکی از بانک‌ها سپرده می‌گذارد». در این لحظه بابک زنجانی که در این جلسه با محیط دادگاه بیشتر آشنا شده بود، گفت: «تمامی پول‌ها برای من بوده؟ بالاخره من پول داشته‌ام یا خیر؟» قاضی صلواتی به او هشدار داد که دیگر نظم دادگاه را برهم نزند.

حضور مأموران اورژانس در دادگاه

ساعت ۱۲:۲۵ متهمان برای ادامه رسیدگی وارد شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب شدند و پس از گذشت پنج دقیقه دادگاه به صورت رسمی در نوبت عصر آغاز شد. با گذشت ۱۵ دقیقه از شروع نوبت عصر سومین جلسه دادگاه رسیدگی به پرونده متهمان نفتی در ساعت ۱۲:۴۵، «ح.ف.ه» متهم ردیف سوم مجددا به دلیل افت فشار با دستور قاضی به خارج از دادگاه منتقل شد؛ البته در لحظه خروج او به زمین افتاد که باعث نگرانی خانواده او که در دادگاه حضور داشتند، شد. درنهایت و پس از اینکه وضعیت جسمی متهم ردیف سوم بهبود پیدا نکرد، مأموران اورژانس در دادگاه انقلاب حاضر شدند تا به مداوای «ح.ف.ه» بپردازند». پس از آن این متهم دیگر در جلسه دادگاه حضور نیافت. نجفی نماینده دادستان در ادامه قرائت کیفرخواست متهم ردیف دوم پرونده نفتی گفت: «مشارکت «م.ش» و بابک زنجانی در ارتکاب جرایم منجر به افساد، فقط به حوزه اقدامات خرید محموله‌های نفتی و فروش آن و صرف وجوه در منافع شخصی خلاصه نمی‌شد. یکی از اشخاصی که به همراه بابک زنجانی در تسهیل عواید حاصل از جرم اقدام کرده، متهم ردیف دوم یعنی «م.ش» است. متهم ردیف دوم عواید حاصل از جرم را تحویل گرفته و در تحویل محموله‌های نفتی از یکی از شرکت‌ها نقش پررنگی داشته است و اکثر قریب‌به‌اتفاق محموله‌ها را تحویل گرفته و به فروش رسانده است. او همچنین عواید حاصل از شرکت نیکو را با همراهی متهم ردیف اول انتقال داده است». نماینده دادستان خاطرنشان کرد: «با توجه به اتهامات «م.ش» مبنی بر افساد فی‌الارض از طریق اخلال در نظام اقتصادی، مشارکت در کلاهبرداری و مشارکت در پولشویی، درخواست محکومیت متهم و مصادره اموال وی را از رئیس دادگاه داریم».

اعتراض وکیل «ح.ف.ه» به قاضی دادگاه

پس از پایان قرائت کیفرخواست متهم ردیف دوم، نماینده دادستان اقدام به قرائت کیفرخواست «ح.ف.ه» متهم ردیف سوم کرد که وکیل مدافع او خطاب به قاضی گفت: «با توجه به عدم حضور موکلم در جلسه دادگاه از شما می‌خواهم به دلیل اینکه ما پیش از این کیفرخواست را مطالعه کردیم و هدف از تشکیل دادگاه قرائت کیفرخواست برای متهمان است و با توجه به اینکه با او ملاقاتی نداشتیم، تقاضا دارم قرائت کیفرخواست با حضور موکلم انجام شود». قاضی صلواتی در پاسخ به او گفت اجازه ملاقات را به شما داده بودیم اما شما به ملاقات موکلتان نرفتید و در ادامه از نماینده دادستان خواست کیفرخواست مربوط به «ح.ف.ه» را قرائت کند.

ردپای احمدی‌نژادی‌ها

نجفی بیان کرد: «هرچند مصوبه مورخ ۹۱/۴/۷ به امضای سه وزیر وقت رسیده است، از آن به‌عنوان مصوبه ستاد ویژه تدابیر رئیس‌جمهوری یاد می‌شود؛ اما این مصوبه در ستاد تدابیر ویژه مصوب نشده است و فقط سه وزیر وقت و رئیس وقت بانک مرکزی آن را مصوب کرده‌اند که باید دراین‌راستا از ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی استعلام شود. در آن جلسه بابک زنجانی به همراه «ح.ف.ه» در بانک مرکزی حضور داشتند و متأسفانه به واسطه همان مصوبه، بانک اف‌آی‌آی‌بی مجوز واریز پول‌های نفتی به حساب در اختیار متهمان را دریافت می‌کند. در جلسه‌ای فردی به متهم و یکی از معاونان وقت وزارت نفت اعتراض می‌کند که چرا درآمد حاصل از فروش نفت به حساب مذکور واریز می‌شود و متهم ردیف‌اول به نامه مذکور استناد می‌کند و از سویی دیگر، وزیر سابق نفت هم بر صحت آن مهر تأییدی می‌زند». در نهایت نماینده دادستان تهران با توجه به اتهامات متهم ردیف سوم، تقاضای مجازات و توقیف اموال نام‌برده را از محضر دادگاه خواستار شد.

آقا اجازه! میشه ما بریم دستشویی؟!

یکی از نکات عجیب و درعین‌حال جالب دادگاه دیروز، تعدد درخواست‌های زنجانی برای خروج از جلسه دادگاه بود. پس از آنکه قرائت کیفرخواست درباره اتهامات بابک زنجانی به پایان رسید، او چند بار از قاضی صلواتی درخواست خروج از جلسه و مراجعه به دستشویی را داشت که با موافقت صلواتی همراه بود. زنجانی هر بار پس از بازگشت و پس از آنکه سروموی خود را با آب شسته بود، با اشاره از وکلا می‌خواست به او بگویند نماینده دادستان مشغول قرائت کدام بخش از کیفرخواست است. رسول کوهپایه، وکیل‌مدافع متهم ردیف‌اول، حین دادگاه بارها به مرور کتاب آیین دادرسی می‌پرداخت و نکاتی را یادداشت می‌کرد.

زنجانی علنی سخن می‌گوید؟

به‌هرروی، دیروز قرائت کیفرخواست متهمان پرونده فساد نفتی به پایان رسید و قاضی با تقاضای استمهال وکلای متهمان موافقت کرد تا حدود یک ماه دیگر جلسه دفاع آنان برگزار شود. دفاعیاتی که به نظر می‌رسد چندان کوتاه هم نباشند. با توجه به علنی‌بودن جلسات قرائت کیفرخواست، باید منتظر ماند و دید دفاع متهمان، و به‌ویژه بابک زنجانی هم به صورت علنی برگزار می‌شود یا خیر. دفاع و سخنانی که شنیدن آن از زبان زنجانی بسیار جذاب است و احتمالا سرنوشت بزرگ‌ترین پرونده فساد اقتصادی تاریخ ایران را رقم خواهد زد.

آمادگی شرکت ملی نفت برای همکاری در پرونده بدهکار نفتی

پس از آنکه در جلسه دوم و سوم محاکمه بابک زنجانی، قاضی صلواتی اعلام کرد وکلای خارج از کشور متهم آماده پرداخت بدهی او به وزارت نفت هستند، مدیر امور حقوقی شرکت ملی نفت ایران در نامه‌ای خطاب به قاضی صلواتی، برای همکاری در پرونده بدهکار نفتی اعلام آمادگی کرد. به گزارش ایرنا، متن نامه علی‌اکبر ماهرخ‌زاد به شرح زیر است: احتراما به استحضار می‌رساند حسب اعلام وکلای شرکت ملی نفت ایران، جنابعالی در ابتدای دومین روز جلسه محاکمه متهم ب.ز و شرکایش به نقل از وکلای خارجی متهم (قطع‌نظر از اینکه وکالت و مآلا سمت نام‌بردگان برای آن دادگاه محترم می‌بایست به اثبات رسیده باشد)، اعلام کرده‌اید که نام‌بردگان حاضر هستند کلیه بدهی به شرکت ملی نفت ایران را از طریق ارائه ضمانت‌نامه بانکی، پرداخت کنند. ضمن استقبال از این امر، هرچند که متهم و وابستگان وی تاکنون کرارا ادعاهای دروغین و کذبی را به‌منظور سوءاستفاده تبلیغاتی و اتلاف وقت و اطاله دادرسی مطرح کرده‌اند لیکن در عمل تاکنون هیچ وجهی را اعم از ریالی و ارزی به حساب این شرکت واریز نکرده‌اند. این شرکت به شرط تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا بانک ملی ایران مبنی‌بر معتبربودن ضمانت‌نامه و بانک صادرکننده و قابل‌دریافت و وصول‌بودن بدهی متهم، آماده هر نوع همکاری و انجام اقدامات لازم است.

بازهم تیرماه، بازهم احمدی‌نژادی‌ها

نجفی خاطرنشان کرد: اوایل سال ۹۱، متهم ردیف اول با حمایت «ح.ف.ه» و «م.ش» و اعتمادی که با مشارکت یکی از بانک‌ها کسب کرده بود به دنیای معاملات نفت وارد می‌شود. «م.ش» با توجه به سابقه آشنایی با «الف.و.د»، بابک زنجانی را معرفی می‌کند تا با فروش نفت به او موافقت شود. نماینده دادستان یادآور شد: «زنجانی روش پرداخت را واریز نقدی در خارج از کشور معرفی می‌کند. همچنین او از طریق «ک.د» معاون شرکت نیکو به «س.ج.س» معرفی و با او ملاقات می‌کند. بابک زنجانی در این ملاقات از توانایی‌های خود در جابه‌جایی‌های ارزی و داشتن دو بانک در خارج از ایران یاد می‌کند. او همچنین در این ملاقات موضوع خرید نفت از صندوق بازنشستگی شرکت نفت را مطرح کرده و مدعی می‌شود در خارج از کشور مخازن متعددی دارد و می‌تواند محموله‌های نفتی را برای شرکت نفت انبار کند». نماینده مدعی‌العموم گفت: «در نهایت با معرفی «ح.ف.ه» و سایر اشخاص، متهم ردیف اول موفق به اخذ مصوبه‌ای در هفتم تیر ۹۱ از سه وزیر دولت احمدی‌نژاد (وزرای سابق نفت، اقتصاد و صنعت، معدن و تجارت) و رئیس سابق بانک مرکزی می‌شود. بابک زنجانی با «ح.ف.ه» و «م.ش» و با مشارکت در عملیات متقلبانه، دو میلیارد و ۷۰۰ میلیون یورو از شرکت نفت کلاهبرداری می‌کند».

زنجانی: حضور کارشناسان بانکی حرف دل‌ها است

نماینده دادستان در حین قرائت کیفرخواست خطاب به قاضی دادگاه گفت: «کارشناسان بانک مرکزی در صورت صلاحدید دادگاه بهتر است از جلسات بعدی در دادگاه حضور پیدا کنند». در این لحظه بابک زنجانی گفت: «والا ما هم همین را می‌گوییم، حرف دل ما هم هست». قاضی صلواتی به‌دنبال این گفته زنجانی، از او خواست سکوت اختیار کند و اجازه دهد ادامه کیفرخواست توسط نماینده دادستان قرائت شود. البته پیش از آن، رسول کوهپایه، وکیل بابک زنجانی، با اجازه قاضی صلواتی خطاب به رئیس دادگاه گفت: «مطلب نماینده دادستان تهران از این حیث که موضوع نیاز به کارشناسی دارد صحیح است. البته کارشناسان بانک مرکزی صلاحیت اظهارنظر قضائی ندارند و ایرادات متعددی به اظهارات آنها وجود دارد. از آنجا که خلأ نظریات کارشناسان رسمی دادگستری در امور بین‌المللی بانکی وجود دارد، اگر دادگاه صلاح بداند، کارشناسان رسمی دادگستری درباره این مطالب اظهارنظر کنند». پس از سخنان کوهپایه، نجفی، نماینده دادستان، گفت: «نظر کارشناسان بانک مرکزی در پرونده‌های این‌چنینی و اینکه بانک مرکزی ناظر عالی پولی کشور است معتبر است و بهترین کارشناسان بانک مرکزی در این پرونده نظر داده‌اند، البته تشخیص این مسئله با قاضی است؛ اما دادستانی درخصوص اظهارات کارشناسان بانک مرکزی به اقناع قضائی رسیده‌اند».

وکیل زنجانی در گفت‌وگو با «شرق»: کارشناسان بانک مرکزی صلاحیت ندارند

پس از اعلام تنفس ۱۵ دقیقه‌ای، رسول کوهپایه در گفت‌وگو با «شرق» گفت: «خواسته ما برای اظهارنظر کارشناسان دادگستری متخصص در امور بین‌المللی بانکی به این دلیل است که این حوزه بسیار تخصصی است و اگر کسی از این امور اطلاع کافی نداشته باشد، دچار ابهام می‌شود و این اتفاق درباره موکل من رخ داده است. به این معنا که در مرحله دادسرا به دلیل اینکه مسئولان پرونده به امور بین‌المللی بانکی اشراف کامل نداشته‌اند دچار ابهاماتی شده و به امور حقوقی لباس کیفری پوشانده‌اند». کوهپایه با اشاره به سخنان نماینده دادستان درباره اظهارنظر کارشناسان بانک مرکزی گفت: «بانک مرکزی در این پرونده ذی‌نفع است و به همین دلیل نظرات آن فاقد ارزش حقوقی است». از سوی دیگر در زمان تنفس دادگاه، «ح.ف.ه» متهم ردیف سوم پرونده دچار افت فشار خون شد که پس از گذشت زمان اندکی بهبود یافت و وارد شعبه دادگاه شد. متهمان و قاضی رسیدگی‌کننده به پرونده ساعت ۱۰:۵۰ برای ادامه جلسه وارد شعبه شدند.

آشنایی و قرارداد با «س.م»

پس از اعلام تنفس، حمزه‌ای، یکی دیگر از نمایندگان دادستان، برای قرائت ادامه کیفرخواست در جایگاه حضور یافت. حمزه‌ای گفت: «بابک زنجانی با مراجعه به «س.م»، مدیرعامل سابق سازمان تأمین اجتماعی، به‌همراه «ح.ف.ه» می‌گوید که می‌تواند سهام شرکت‌های سازمان تأمین اجتماعی را به مبلغ چهار میلیاردیورو خریداری کند. «س.م» با بابک زنجانی و «ح.ف.ه» وارد انعقاد قرارداد شده و در تاریخ ۹۱/۹/۲۷ قراردادی بین این سه نفر امضا می‌شود و بابک زنجانی چهار میلیارد یورو را به صورت ین ژاپن به حساب سازمان تأمین اجتماعی واریز می‌کند. زنجانی برای این امر با ادبیاتی خاص از یک بانک در تاجیکستان استعلامی می‌گیرد و آن بانک او را تأیید می‌کند. مشخص است این نحوه استعلام‌گرفتن چه پاسخی خواهد داشت!» بابک زنجانی اجازه ادامه سخن به نجفی نداد و با خنده گفت «تمام این مسائل جواب و دفاع دارد». در این لحظه قاضی صلواتی نگاه معناداری به زنجانی کرد و به وکیل او هشدار داد «اگر باز هم موکلش بدون اجازه سخن بگوید، مجبور است او را از دادگاه اخراج کند». قرائت کیفرخواست متهم ردیف اول ساعت ۱۱:۱۵ پایان یافت و در آخر نماینده دادستان، تقاضای مجازات و مصادره تمام اموال متهم ردیف اول را از سوی دادگاه کرد و در ادامه نماینده مدعی‌العموم قرائت کیفرخواست «م.ش»، متهم ردیف دوم پرونده را آغاز کرد.

بدهی ۸۰۰ میلیون دلاری م.ش به زنجانی

حمزه‌ای، دیگر نماینده مدعی‌العموم در ابتدای قرائت کیفرخواست متهم ردیف دوم، گفت: «تعهد «م.ش» این بوده که تمام محموله‌های نفتی را به فروش برساند و بابت انجام این کار از بابک زنجانی درصدی را دریافت کند». نماینده دادستان در ادامه به ایمیلی که متهم ردیف اول در سال ۹۱ برای «م. ش» ارسال کرده، اشاره می‌کند که در بخشی از آن آمده است: «...شما من را بدهکار نگه داشته و درحال‌حاضر برنده ماجرا هستید و به همه جا رسیده‌اید، این روزها می‌گذرد اما من ساکت نخواهم ماند. پول بارهای نفتی را که گرفته‌اید هم پرداخت نکرده‌اید...». حمزه‌ای گفت: «این اظهارات در حالی بود که «م.ش» مبلغ کمی از فروش نفت را به بابک زنجانی داده بود که همین امر موجب اعتراض او شده بود. بنا بر اطلاعاتی که ما کسب کرده‌ایم «م.ش» مبلغ ۸۰۰ میلیون دلار از درآمد فروش نفت را به بابک زنجانی بدهکار است». نماینده دادستان خاطرنشان کرد: «نکته قابل توجه این است که «م.ش» به دلیل داشتن تابعیت انگلیسی، ۴۹ درصد سهام هواپیمایی آنول‌ایر ترکیه را نیز در اختیار دارد. نامبرده به دلیل ارتباط دوستانه‌ای که از سال‌ها پیش با «ا.و.د» داشته به سادگی اعتماد او را جلب کرده و وارد معاملات نفتی می‌شود». نوبت صبح دادگاه ساعت ۱۲ به پایان رسید و ادامه رسیدگی به نوبت عصر موکول شد.

منهای پایتخت

وزیر اطلاعات در مراسم تشییع پیکر جان‌باختگان منا در شیراز

● **مهر؛ شیراز:** حجت‌الاسلام محمود علوی، وزیر اطلاعات، گفت: وزارت اطلاعات مسئولیت بررسی حادثه منا را برعهده دارد. او در مراسم تشییع پیکر جان‌باختگان حادثه منا در حرم مطهر شاهچراغ(ع)، گفت: دولت جمهوری اسلامی ایران جمعه گذشته نشستی ترتیب داد که در آن وزارت اطلاعات مکلف شد مستندات حادثه منا را جمع‌آوری کند. او ادامه داد: وزارت اطلاعات مکلف است عمد یا غیرعمدبودن این حادثه را بررسی و اعلام کند. او تأکید کرد: وزیر بهداشت نیز مأموریت یافت به عربستان سعودی برود و در مذاکرات انجام‌شده با مقامات سعودی آنها ملزم شدند پیکر جان‌باختگان را هرچه‌سریع‌تر به کشور تحویل دهند و کار شناسایی اجساد سریعا انجام شود. علوی ادامه داد: فاجعه منا هم حج و هم اعیاد دینی و مذهبی را به کام مسلمانان جهان تلخ کرد و در این فاجعه تلخ، مردم مسلمان ۲۲ کشور جهان داغ‌دار شدند.

رعایت آموزه‌های اسلامی در برخورد با مجرمان

● **تسنیم؛ اصفهان:** آیت‌الله سیدیوسف طباطبائی‌نژاد، امام‌جمعه اصفهان، تأمین امنیت معنوی در جامعه را از وظایف نیروی انتظامی برشمرد و گفت: نیروی انتظامی در برخورد با مجرمان، آموزه‌های اسلامی را مد نظر قرار دهد. او در دیدار فرماندهان نیروی انتظامی استان اصفهان بر لزوم حفظ احترام مراجعان به این نیرو تأکید کرد و افزود: در گذشته هرکس وارد ژاندارمری می‌شد، آماج ناسزا و ضرب‌وشتم قرار می‌گرفت، درصورتی‌که برخورد توهین‌آمیز مبنای اسلامی ندارد. او افزود: براساس توصیه‌های دین مبین اسلام با کسی هم که محکوم به اعدام بوده است باید با احترام رفتار کرد، حال اگر کسی با جرم شرب خمر دستگیر شده است فقط محکوم به ۸۰ ضربه شلاق است و توهین و ناسزاشنیدن در حکم او قید نشده است. او امنیت معنوی را در گرو مقابله با گسترش بسترهای فساد و فحشا دانست و افزود: امنیت معنوی یعنی پدر و مادر با خیالی آسوده فرزندشان را وارد فعالیت‌های اجتماعی کنند و مطمئن باشند در دام هیچ گروه و دسته‌ای نمی‌افتد.

دلجویی معاون استاندار بوشهر از خانواده جان‌باخته منا در خارک

● **تسنیم؛ خارک:** فتح‌الله حقیقی، معاون سیاسی، امنیتی و اجتماعی استاندار بوشهر، با همراهی فرماندار، امام‌جمعه موقت خارک و تعدادی از مدیران با حضور در منزل عبدالعزیز نساج، اهل سنت خارک و جان‌باخته حادثه منا، از خانواده و بستگان این مرحوم دلجویی کرد. حقیقی با اشاره به اینکه مجریان مراسم حج باید برای حادثه منا پاسخ‌گو باشند، افزود: حادثه غم‌بار منا نشان از بی‌کفایتی، بی‌لیاقتی و بی‌تدبیری مجریان برگزاری این مراسم دارد. او بیان کرد: مقام معظم رهبری درباره تدفین جان‌باختگان حادثه منا دستور دادند در قطعه شهدا خاک‌سپاری شوند که دراین‌راستا حجاج جان‌باخته استان بوشهر پس از تشییع در قطعه شهدا به خاک سپرده خواهند شد. حقیقی گفت: وزیر کشور در راستای رسیدگی به خانواده جان‌باختگان، استقبال و برگزاری مراسمی باشکوه برای آنان را دستور داده‌اند و تأکید ویژه‌ای داشته‌اند و استان بوشهر برنامه‌ریزی لازم را برای استقبال و مراسم آنان انجام داده است.

آمادگی برای برگزاری انتخابات سالم در آذربایجان‌شرقی

● **فارس؛ تبریز:** رضا استادرحیمی، مدیرکل سیاسی و انتخاباتی استاندار آذربایجان‌شرقی، گفت: در برگزاری سالم انتخابات هیچ‌گونه مشکلی نداریم و از فرمانداران نیز می‌خواهیم هرچه‌سریع‌تر کمبودهای خود را اعلام کنند تا حداکثر هماهنگی‌ها صورت گیرد. او با بیان اینکه دولت تدبیر و امید با درنظرگرفتن رفاه عمومی، تأمین رفاه برای همه مردم را در نظر گرفته است، گفت: این دولت، دولت رفاه است و یکی از نقاط قوت دولت فعلی مباحث بهداشتی و درمانی است. او افزود: دولت در اکثر حوزه‌های بهداشت و درمان موفق بوده و توانسته است به برنامه‌های خود برسد.

افزایش مدیران زن در دزفول

● **مهر؛ اهواز:** حبیب‌الله آصفی، فرماندار ویژه دزفول، گفت: یکی از اهداف ما در فرمانداری، استفاده حداکثری از زنان در ساختار مدیریتی در دزفول است. او افزود: افزایش مدیران زن در شهرستان دزفول، جزء برنامه‌های اصلی ما بوده است و قصد داریم این آمار را افزایش دهیم. فرماندار ویژه دزفول با بیان اینکه نسل جدید ما بسیار تیزهوش، اما شکننده هستند، گفت: بازی‌های کامپیوتری در حال قربانی‌کردن این نسل است و بیماری‌های روحی و روانی زیادی را به وجود آورده است؛ بنابراین نیاز هست که راه کتابخانه‌ها را برای این نسل بیشتر باز کنیم. او با بیان اینکه با وجود تلاش‌های انجام‌شده به مناطق حاشیه‌ای دزفول توجه زیادی نشده است، گفت: اگر در این مناطق کتابخانه احداث شود شاید تا حدودی بتوان فاصله فرهنگی شهر و مناطق حاشیه‌ای را کم کرد.